

Center
of Excellence
in Finance

Olağanüstü tek seferlik önlem durumlarında Orta Vadeli Yapısal Denge (MTBF) ve yapısal reformlar Çıkış ve iyileşme stratejilerinin hazırlanması

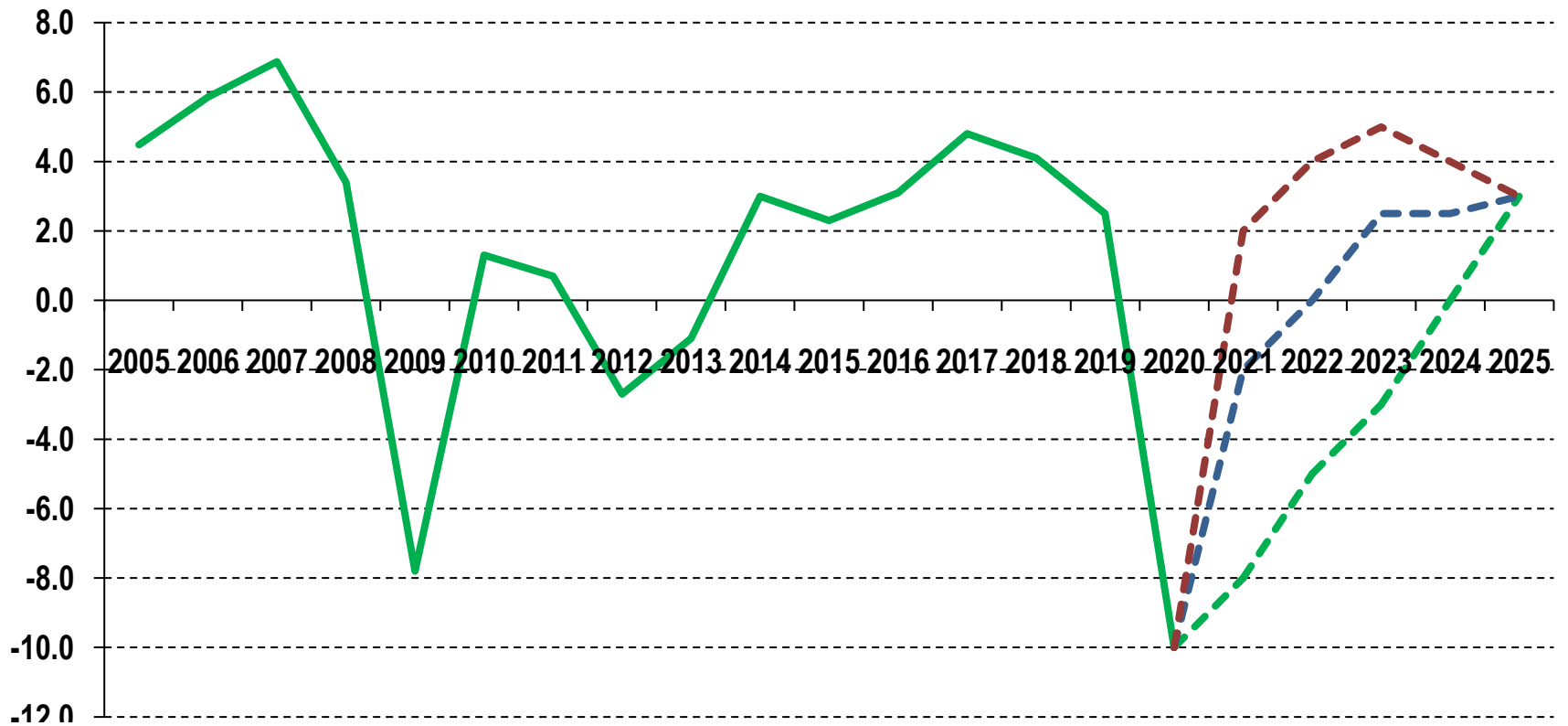

Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir.

Yapısal Reformların Mali Etkileri

Ekonomik döngüler

Eğrinin şekli: şok ve iyileşme

Farklı krizler söz konusudur

Normal-Covid-19: sebep, kapsam

Normal

- Yapısal, aşırı borç artışı, kötü yatırım, politika hataları;
- Çoğunlukla bölge ya da bir grup ülke üzerinde doğrudan etkiler
- İşsizlik gecikmeli olmakla birlikte istikrarlı şekilde artar; yapısal işsizlik riski söz konusudur
- Tüketim oranlarında genel düşüşler
- Yatırımlarda azalma
- Yapısal açıdan zayıf firmalar; takipteki alacaklar
- Ticarete düşüş
- Mali politika: toplu talep yönetimi

Covid-19

- Ekonomi dışında bir nedenden kaynaklı; pandemik
- Küresel, doğrudan etkilenen bütün ülkeler
- İşsizlikte ani, keskin artışlar, işleri korumak için büyük çaplı kamu desteği
- Tüketim kısmi olarak erişilemez durumda
- Bazı sektörlerde yatırımların kesintiye uğraması
- Tedarik zinciri problemleri, sanayinin durması
- Yapısal açıdan sağlam firmaların başarısız olma ihtimali
- Mali politika: enfeksiyonla savaş ve afet yardımı

(OECD'den elde edilen bilgilere dayalı)

Normal zamanlarda ekonomi politikası

Esnek bir ekonomik ve mali çevrenin yaratılması

- ❑ **Otomatik dengeleyicilerin işleyişi:** ekonomik döngüleri dengede tutma işlevi görür ve ilave hükümet müdahalesine gerek kalmadan otomatik olarak devreye girer
 - Esnek işgücü piyasaları: işsizlik planları
 - Mali sistemin esnekliği: bankaların sermaye yeterliliği
 - Sürdürülebilir sosyal güvenlik sistemleri: hassas gruplar üzerinde yoğunlaşan emeklilik ve refah gelirleri

- ❑ **MTFB: Orta Vadeli Yapısal Dengenin izlenmesi:** kamu maliyesinin uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlamaya yarar
 - İyi zamanlarda mali tamponlar: işleyen mali kurallarla
 - Borç ve açık düzeyleri iyileşir ve dengelenir
 - Dengeli mali politika karışımı: kısıtlayıcı/genişleyen

Covid-19'un yarattığı ağır ekonomik şok

Büyük ekonomik hasar

- Bazı ekonomi sektörlerinin tamamen kapatılması, satışlarda düşüş (perakende satış, inşaat, ulaşım, turizm, restoranlar)
 - Tedarik zincirlerinin son bulması (otomotiv sanayii, ev aletleri)
 - Tüketim eğilimlerinde değişiklikler (temel ihtiyaçlar, çevrimiçi ...)
 - Ani iş kayıpları
 - Sağlık hizmetlerine erişimin Covid ihtiyaçlarıyla kısıtlanması
 - Çevre ve kirlilik etkileri
- „Bozulmuş“ MTFB yolu
- Mali gelirlerde ciddi düşüş
 - Kamu harcamasında artış:
 - ✓ krizin doğrudan etkisini hafifletmek
 - ✓ büyüme teşvikleri vermek

Şok dönemlerinde alınan önlemler ve yapısal reform

ERP [Ekonomik Reform Programları] ve MTFB'nin uyarlanması

Köklü kısıtlama önlemleri – yeni, planlı değil, hızlı müdahale gerekli:

- Tıbbi ekipman ve sağlık malzemeleri
- İş ve işletmelerin kurtarılması: kısa vadeli iş planları; uzaktan çalışma
- Gelir açıklarını telafi etmeye yönelik sosyal güvenlik ağları (tek seferlik ödemeler..)
- Teminat planları, devlet destekli planlar

Var olan önlem ve reformların uyarlanması

- Ekonomiye desteklemek ve yapısal değişiklik elde etmek adına yeniden tasarım önlemleri (işletmelere, işgücü piyasasına destek...)

Planlanmış önlemlerin ertelenmesi veya iptal edilmesi

- Eğitim, serbestleşme, piyasanın serbestleşmesi...

MTFB hedefleri uyarlanır ve ertelenir

Olağanüstü koşullar nedeniyle mali kurallardan sapma görülür

Şok müdahalesinin finansmanı

İsteğe bağlı bütçesel ve bütçe dışı gevşeme

Acil durum harcama mekanizmalarının türü (rezerv kullanımı, bütçe doğrularının yeniden tahsisi, yürütmeyi durdurma, ek bütçeler, çok yönlü mekanizmaların (EBRD [Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası], ESM [Avrupa İstikrar Mekanizması] vb.) kullanımı

Bütçenin icrası süreçlerinde uyarlamalar (öncelikli kalemlerin ele alınması, harcama yetkilerinin hızlandırılması, kontrollerin basitleştirilmesi, nakit avansları vb.)

Takip mekanizmaları, acil durum harcamalarının muhasebeleştirilmesi ve raporlanması (örneğin spesifik bütçe doğrusu, bütçede ayrılmış özel bir bölüm, harcamaların takibi vb.)

Bütçe bilgisi formatı ve içeriği, acil durum harcamaları bakımından yasama organı ve halka açık yapılıdır (örneğin çevrimiçi veriler, amaca yönelik raporlar vb.)

Çıkış ve iyileşme stratejileri

„Yeni normal“e dönüş – kısıtlama aşamasından sonrası

İyileşmenin şekli - V, W, U, L ve ekonomik döngünün uzunluğu, devam eden belirsizlikler, hane ve şirketlerin davranış yanıtı

Değişen öncelikler, gerekli değil, iki yönlü amaca hizmet eden „geleneksel yapısal reformlar“

- i) hızlı ekonomik iyileşme (verimlilik modelleri, küresel değer zincirleri, iş yaratma)
- ii) krizin sosyal etkileriyle başa çıkma (sosyal güvenlik ağları, sağlık hizmetlerine erişim...)

Yapısal reformlar ve iyileşmeyi destekleyici kısa vadeli ekonomik iyileşme önlemleri İLE yapısal hedefler arasındaki sinerji/tamamlayıcılık

- Kamu maliyelerinin kriz sonrasında sürdürülebilirliği: yeni MTFB'ye giden mali yol**
 - COVID-19 önlemleri kademeli olarak kalkar ve diğer önlemlerden ayrılır
 - İyileşme aşamasında vergi gelirleri: mali sıkılaştırmanın zamanlaması ?
 - Kamu harcaması tahsislerindeki değişiklikler: kısıtlayıcı mali politikanın zamanlaması ?

"Yeni normal"de önlemler ve yapısal reform

ERP önlemleri: tasarım, dizi ve ifade

- ✓ Belirlenen hedeflerle açık ve genel bir politika stratejisi
 - ✓ Tanı koyma ve analizlerin desteklenmesi
 - ✓ Siyasi uzlaşısı ve sosyal diyalog
 - Ekonominin canlandırılması: verimlilik, rekabet edebilirlik
 - İşgücü piyasası
 - Sosyal politikalar
 - Rekabet ve ürün piyasaları
 - Mali piyasa ve likidite konuları
 - Eğitim ve araştırma
 - Sağlık hizmetlerine erişim
- MTFB: önlemlerin açık ve şeffaf mali etkileri (metodolojiye de bağlıdır...)

